No. 3800.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit Blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden, franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan "het Bureau van DE TIJD."

VRIJDAG 4 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 November.

Uit het berigt, dat wij gisteren hebben medegedeeld omtrent het voorgevallene in de Afdeelingen nopens het wetsontwerp tot Doorgraving van Holland op zijn Smalst, heeft men kunnen zien hoe in het algemeen de meening der Kamer geweest is. Vatten wij die in een paar gemeenzame woorden zamen, dan komt zij op de volgende verklaring aan de ministers neder: „Wij laten ons niet bij den neus nemen." Inderdaad, de Kamer had regt dien toon tegenover de betrokken ministers aan te slaan. Voor het gevoelen dat het den laatsten met de aanbieding van dit wetsontwerp geen ernst was, pleit veel, onder anderen de daarbij gevoegde Memorie van Toelichting. Met zekere zeer in het oog vallende gemelijkheid is dat stuk gesteld. De wrevel, bij de Regering, of althans bij de ministers van Financiën en Binnenlandsche Zaken door den brief van den burgemeester van Amsterdam opgewekt, straalt er zoo duidelijk in door, dat men zich bij de lezing afvraagt, of die ministers dan zulke beginlingen in de staatkunde zijn, dat zij niet eens de kunst verstaan om *bonne mine à mauvais jeu* te maken?

Op een staaltje hunner [illegible] onbehendigheid in deze zaak zij het ons vergund te wijzen. Van Regeringswege wordt aan Amsterdam eene belangrijke bijdrage [illegible] de minister van Financiën meer dan [illegible] weet, uitgeputte gemeentekas gevraagd, en dat zonderling verzoek wordt aangedrongen met de bewering dat de aanleg van dat kanaal een uitsluitend Amsterdamsch belang is. [illegible] wering in de Hoofdstad opwekte. Kort daarop scheldt de Regering de gemeenten in het Noorden de bijdragen, die zij voor spoorwegen hadden aangeboden, kwijt, en huldigt daardoor weder zijdelings een tegenovergesteld beginsel, namenlijk dat groote werken van algemeen nut mogen geacht worden niet enkel de belangen der betrokken gemeenten te vertegenwoordigen. Konsekwent met dat nieuwe gevoelen biedt zij een wetsontwerp aan, strekkende om de doorgraving van Holland op zijn Smalst geheel voor rekening van den Staat te doen uitvoeren, wijl, zooals zij in de Memorie van Toelichting zegt, *het algemeen belang* van den handel de tot standkoming van dit werk eischt, maar plaatst in diezelfde Memorie den brief van den heer Messchert van Vollenhoven, waaruit blijkt, dat zij dat werk kort te voren een *uitsluitend Amsterdamsch belang* genoemd heeft.

Met wie drijven de ministers hier den spot? Met de Tweede Kamer, met de Hoofdstad, of met zich-zelven?

De Kamer intusschen toont, en te regt, dat zij niet voornemens is, met zich te laten gekscheeren. Uw doel, zegt zij tot de ministers, is alleen de oppozitie der Hoofdstad te temperen, en — daar gij uw wetsontwerp zóó inrigt, dat wij het zullen moeten afstemmen — uw impopulariteit aldaar op ons te doen overgaan. Met die boodschap zal het wetsontwerp uit de Kamer terug komen. De Hoofdstad, van haren kant, heeft zich evenmin door het Doorgravingsliedje in slaap laten wiegen, en de wrevel tegen een Regering, die zich van zulke middelen bedient, om door dik en dun naar de verwezenlijking harer plannen te streven, is er sterker dan ooit zigtbaar. Wat van dit alles het gevolg zijn zal, weten wij niet. Maar dit is zeker, dat de konstitutionele geschiedenis van Nederland thans eene duistere bladzijde beschrijft. De behandeling der spoorweg-aangelegenheden, waarmede de ministers nu ook het kanaal door Holland op zijn Smalst in verband willen brengen, is een aaneenschakeling van [illegible] maatregelen) van ongehoorde begunstiging ten koste van 's Rijks schatkist, van sommige koncessionarissen, met ter zijde-stelling en onregtvaardige bejegening van anderen; van jagt maken op stemmen aan lokale [illegible], met miskenning der dringendste algemeene belangen ontrukt, en van een ligtzinnig spelen met millioenen, zooals een ordelijk land het in vredestijd nimmer zag, en waartegen een konstitutionele staatsinrigting middelen tot verzet bezit, die gebruikt behooren te worden.

De zaak van Holland op zijn Smalst, zooals de Regering die behandeld heeft, is alweder een dier in het oog loopende handelingen, welke de volksvertegenwoordiging vreemd, zonderling, en niet wel verklaarbaar heeft genoemd. Deze zijn thans zoo talrijk geworden, en zoodanig tot de uiterste grens der onverklaarbaarheid genaderd, dat er een krachtiger woord wordt vereischt om ze te kwalificeren; en wij verwachten dat, bij de diskussiën, die morgen beginnen, een redenaar gevonden zal worden, onafhankelijk en vrijmoedig genoeg om dat woord uit te spreken.

Het *Handelsblad* van heden bevat onder den titel van *Geld voor Spoorwegen* een artikel, dat zeer de overweging waard is van degenen, die de verleende spoorwegkoncessiën bekrachtigd willen zien, hoe slecht die mogen zijn, om aldus spoorwegen, welke dan ook, te verkrijgen. Zooals wij reeds meermalen hebben betoogd, worden intusschen spoorwegen niet gemaakt met adressen, volkswenschen, en groote woorden, maar met geld, en dat geld is, zooals het *Handelsblad* zeer juist aantoont, verre te zoeken. De koncessionarissen — het blijkt uit de zeer doorschijnende betuiging der Regering in de Memorie van Beantwoording — hebben dat geld niet, en zullen het, volgens alle finançiële berekeningen, ook niet krijgen. Om hiervan de feitelijke zekerheid te erlangen, zou men, merkt het *Handelsblad* aan, slechts de bankiershuizen behoeven te vragen, of zij gezind zijn, bij een eventuële bekrachtiging der koncessiën Sloet en Bredius, in de ondernemingen dier heeren aandeel te nemen. Wij voor ons gelooven dat de Regering zich wel wachten zal die vraag te laten doen, en wat de door haar begunstigde koncessionarissen betreft, zoo deze daartoe mogten hebben besloten, kan men zich verzekerd houden dat zij het antwoord niet staande de beraadslagingen ter openbare kennisse zullen brengen. Trouwens, zoo als het *Handelsblad* meldt, is reeds aan twee der aanzienlijkste bankiershuizen deze vraag gerigt geworden, en door hen ontkennend beantwoord.

Wij herhalen het nog eens, met de aanneming van het wetsontwerp, dat morgen behandeld wordt, krijgt men niet anders dan spoorwegen op het papier. Zoo als thans de zaken geschapen staan is de goedkeuring der koncessie-Wolterbeek c. s. het eenige middel, dat tot het erlangen van werkelijke spoorwegen leidt, en om daartoe te geraken is er slechts één weg; de verwerping van het ontwerp der Regering.

PIUS IX EN FRANKRIJK
IN 1849 EN IN 1859 (1).

I.

Omstreeks tien jaren geleden, werden in de maand Oktober van het jaar 1849 voor de nationale vergadering debatten gevoerd over de gevolgen der expeditie naar Rome, debatten die noodzakelijk waren geworden door de openbaarmaking van den brief van den prezident der Republiek aan kolonel Edgar Ney, waarin de voorwaarden werden aangegeven, waaraan het hoofd van het uitvoerend bewind de herstelling van den Paus in zijne Staten wilde onderwerpen. Een uitmuntend rapport van den heer Thiers, in een zin, weinig met dien brief overeenstemmende, eindigde met de konkluzie, dat Pius IX volkomen in zijne gansche vrijheid en soevereiniteit zou hersteld worden. Zien wij wat de *Moniteur* over die zitting meldt:

De Rapporteur. — Frankrijk, eenmaal te Rome door zijn leger tegenwoordig, mogt er de inkonsekwentie niet begaan den Heiligen Vader, dien het van het geweld eener faktie had bevrijd, zelf geweld aan te doen; het heeft hem zijn troon en zijne vrijheid moeten wedergeven, zijne volkomene en algeheele vrijheid, want dit was Frankrijks roeping. Maar het verkreeg door de omstandigheden een regt, dat men slechts zelden heeft, het regt der raadgevingen. Wanneer in gewone omstandigheden een vorst zich veroorloofde tot een ander vorst te zeggen: „gij gedraagt u slecht, handel op deze of gene wijze," zou hij zich te gelijkertijd aan onbetamelijkheid en overheersching schuldig maken. Maar een vorst, die een anderen in zijn gezag hersteld heeft met het gemeenschappelijk doel van orde, menschelijkheid, godsdienst en politiek evenwigt, vindt in de gewigtige omstandigheden, die hem geleid hebben, het regt van raad te geven. Frankrijk, dat eene poging heeft gedaan, welke niet moet worden afgemeten naar de moeijelijkheid om eenige bolwerken omver te werpen, een moeijelijkheid die gelukkig voor zijn leger niet noemenswaard is, maar naar de politieke bezwaren, welke een onderneming van dien aard kan na zich slepen; Frankrijk, zeggen wij, had, zulk eene poging doende, het regt den H. Vader te verzoeken.... (Uitroepen ter linkerzijde.)

Een lid der linkerzijde. — Geknield verzoeken!

Een ander lid. — 't Is de taal van een kapucijner monnik. Mijnheer de Montalembert kan tevreden zijn. (Beweging).

De Rapporteur, — Het verwondert mij in mijne rede afgebroken te worden; het verwondert mij, dat men zoo weinig fier zij van de waarde dier uitdrukkingen niet te begrijpen, wanneer het een mogendheid geldt die geen leger van vijf honderd duizend man bezit. (Zeer goed! zeer goed! regts; gedruisch aan de uiterste linkerzijde.)

Ik ga voort. Frankrijk, zulk een poging doende, had het regt den H. Vader te verzoeken, de geschiktste middelen aan te wenden om zijnen volken voldoening te geven en datgene te verzachten, waarover zij redelijkerwijs ontevreden konden zijn. Het had regt hem hervormingen aan te raden die, de bewoners der Romeinsche Staten met de pauselijke soevereiniteit verzoenende, Frankrijk er van terug konden houden om zelf naar Rome te gaan, of er Oostenrijk te laten komen, twee voor allen even betreurenswaardige hulpmiddelen.

Frankrijk heeft den H. Vader niet minder edelmoedig noch minder vrijgevig gevonden dan hij in 1847 was, maar de omstandigheden waren, helaas! veranderd.

..... Er zijn wetten beloofd, en het woord van Pius IX is voldoende om allen twijfel op te heffen. Maar Frankrijks raadgevingen zullen derwijze moeten worden ingerigt, dat zij het *motu proprio* in werkdadige weldaden veranderen, en bovenal dat de pauselijke goedertierenheid zich over allen uitstrekke aan wie, zonder nadeel voor de openbare rust, vergiffenis kan geschonken worden.

Dit moet het werk zijn van een met geduld, bedaardheid en eerbied voortgezetten raad, (Zeer goed!) een raad die, wij herhalen het, een niet te veroorloven aanmatiging zou zijn, indien geen gebiedende omstandigheden er ons toe hadden geleid dien te geven, maar die, binnen behoorlijke grenzen beperkt, volkomen in overeenstemming is met de onafhankelijkheid en waardigheid van den H. Stoel. (Zeer goed! zeer goed!).

„Een gedeelte der taak is vervuld. Wij wenschen dat het overige zoo spoedig mogelijk vervuld worde, en dat onze troepen dra in zijne Staten den H. Vader herstellen, dien zij zijn gaan bevrijden en niet verdrukken. (Zeer goed! zeer goed! talrijke teekenen van toejuiching. De rapporteur de tribune verlatende, ontvangt de gelukwenschen zijner vrienden.)

Een stem links. — En geen woord van den brief van den prezident der Republiek. (Langdurige opschudding) (1)

Vijf dagen later eindigde een volksvertegenwoordiger, die het woord had gevraagd, om de konkluziën van den heer Thiers te ondersteunen, zijn rede volgenderwijs:

„De geschiedenis zal zeggen, dat, duizend jaren na Karel den Grooten en vijftig jaren na Napoleon, duizend jaren nadat Karel de Groote een onsterfelijken roem had verworven, door het pauselijk gezag te herstellen, en vijftig jaren nadat Napoleon, ten toppunt zijner magt en luister, schipbreuk leed, toen hij beproefde het werk van zijn onvergelijkbaren voorganger te vernietigen, Frankrijk trouw aan zijne overleveringen en doof voor goddelooze inblazingen gebleven is.

„Zij zal zeggen, dat dertig duizend Franschen, aangevoerd door den waardigen zoon van een der renzen on-

(1) Naar het Fransch van graaf Ch. de Montalembert.

(1) Zie *Moniteur* van 14 Oktober 1849.

[illegible] oorlogen, de oevers van hun vaderland hebben verlaten, om te Rome, in den persoon des Pausen, het regt, de geregtigheid, het belang van Europa en Frankrijk te gaan herstellen.

»Zij zeggen, wat Pius IX zelf in zijn brief van dankbetuiging aan generaal Oudinot heeft gezegd:

»De zege der Fransche wapenen is op de vijanden van het menschelijk geslacht behaald." »Ja, dit zal de schoonste roem zijn voor Frankrijk in de negentiende eeuw. Ge zult dien roem niet willen krenken, verdooven, doen verdwijnen door u in een weefsel van tegenstrijdigheden, verwikkelingen en onoplosbare inkonsekwentiën te werpen. Weet ge wat voor altijd den roem der Fransche vlag zou bezoedelen? Het zou zijn die vlag tegen het kruis, tegen de driekroon, welke zij bevrijd heeft, te stellen, het zou zijn de Fransche soldaten in plaats van beschermers, in verdrukkers van den Paus te veranderen, en de rol en den roem van Karel den Grooten tegen een erbarmelijk konterfijtsel van Garibaldi te verwisselen."

Den volgenden dag werden de konkluziën van den heer Thiers met de groote meerderheid van 469 tegen 180 stemmen aangenomen.

Ik beklaag hen die in de opsomming dezer herinneringen slechts de voldoening van persoonlijke ijdelheid zouden zien: als of alle ijdelheid niet bedolven is in de bittere droefheid, welke ontstaat uit de vergelijking van 'tgeen toen gebeurde en thans gebeurt.

Sedert zijn tien jaren verloopen en 't Fransche leger is naar Italië teruggekeerd: Het heeft een onsterfelijken en, men kan zeggen, overbodigen roem aan zijnen vorigen roem toegevoegd; maar het is zeer te vreezen, dat de gevolgen van dien roem eeniglijk dienen om Garibaldi's belangen te bevorderen en het werk van Karel den Grooten te vernietigen.

Ja, wel degelijk het werk van Karel den Grooten: want juist de Legatiën, waarin de opstand is uitgebroken, wier afscheuring van den Pauselijken Staat volbragt is ten gevolge van onzen Italiaanschen oorlog, vertegenwoordigen dat exarchaat van Ravenna, welks schenking of teruggave aan den H. Stoel door de Karlovingiers, den oudsten titel van souvereiniteit en bezit vertegenwoordigt, die tegenwoordig in deze wereld bestaat.

Ik heb gezegd, een bitter en bedroevend verschil tusschen 1849 en 1859! en niet alleen in de handelingen van het souvereine gezag in Frankrijk, maar in de neigingen der meerderheid van de behoudende partij, destijds zoo vol geestdrift voor de zaak van Pius IX, nu zoo flaauwhartig dien Vorst; en ook in de neigingen van Europa, toen zoo tevreden met een expeditie naar Rome en gereed de eer er van aan Frankrijk te betwisten, nu zoo onverschillig, verstrooid of met den vijand heulende.

Welke zijn de oorzaken van die tegenstrijdigheid? Hebben wij vrijheid genoeg om ze te mogen noemen? Neen. Maar kan men ze niet raden en begrijpen zonder ze te verklaren? Ja. 't Is genoeg op haar de aandacht te vestigen van ieder die gewoon is te overwegen en wien eene ongeneeslijke verblindheid of een blijkbare medepligtigheid aan de oorzaken van den tegenwoordigen toestand, zijne vrijheid van oordeel niet ontnomen heeft.

Komen wij weder tot de herinneringen aan 1849; allen zijn van waarde. Men zou zelfs tot 1848 en tot de eerste diskussie over Pius IX, van 30 November 1848 kunnen opklimmen, waarin de zin en het denkbeeld der eerste gewapende demonstratie in de Romeinsche zaken uitblinken te midden van al de dobberingen en bezwaren van den toestand, waarin de naam en het voorbeeld van Karel den Grooten voor het eerst met vrucht in eene republikeinsche vergadering werden opgeroepen; waarin de heer Ledru Rollin, in een der expeditie vijandig, maar juist en logiesch denkbeeld, dezer wijs de kwestie rezumeerde: dringen wij tot den grond der dingen door. Gij kunt slechts dit verdedigen: den wereldlijken vorst, het wereldlijke hoofd van den Kerkelijken Staat, die tegen zijne oproerige volken strijdt.

Wat de diskussie van Oktober 1849 betreft — ze liep geheel over den brief van den prezident der Republiek aan den heer Edgar Ney. *Onzigtbaar, maar tegenwoordig*, was die brief niet alleen het voorwerp der bestrijding van den heer Thiers en van den heer de la Rosière, in een uitmuntende redevoering, een ware verhandeling van eerlijke diplomatie en verhevene politiek, die men niet genoeg kan herlezen, maar hij werd bovenal ingeroepen door de redenaars van de bergpartij, door den heer Victor Hugo, door den heer Emile Barrault, door den heer Mathieu (Drôme), ook door generaal Cavaignac zelven. Zij, die de sprekers in de rede vielen, en toen in de oppozitie een grootere rol dan de redenaars speelden, lieten niet na tusschen beide te komen en telkens het goevernement en de meerderheid aan te manen dien brief te bediskussiëren. »Zij prezen gestadig den brief," zeide de heer Charles Dupin, van de linkerzijde sprekende. Het was dus duidelijk dat de, in dien brief gestelde, voorwaarden door de meerderheid verworpen en [illegible] door hare stemming ter zijde gesteld werden. [illegible] de Konstitutie moest de wil van de wetgevende [illegible] der uitvoerende magt gaan. De Prezident was de eerste, die dit erkende, en dienvolgens handelde. Hij veranderde zijne ministers, die naar zijnen wensch niet krachtig genoeg zijne politiek hadden verdedigd, ondanks hunne pogingen om een soort van gelijkvormigheid tusschen zijn brief en het *motu proprio* van den Paus te brengen; maar hij deed niets onder hunne opvolgers, om op de stemming der vergadering terug te komen. De Paus keerde vrij en als vorst in Rome terug. Het hoofd van het Fransche goevernement scheen er in toe te stemmen, want wij hebben in meer dan twintig bisschoppelijke mandementen gelezen, dat bij alleen den Paus in zijne Staten had teruggebragt; zelfs waren er die hem geluk wenschten die herstelling, ondanks de vergadering, bewerkt te hebben.

Maar wat was toch eigenlijk het geheel van het programma, toen zoo gevreesd en door de verdedigers van de onafhankelijkheid des H. Stoels zoo heftig bestreden, vergeleken bij 'tgeen thans gebeurt? 't Is niet alleen het politiek gezag van den Opperpriester dat men wil besnoeijen, maar zijn grondgebied, het erfdeel der Kerk, dat niet slechts wordt betwist of bedreigd, maar bereids verbrokkeld en met een derde verkleind is. Niemand dacht in 1848 er aan om dat erfdeel te verkleinen of te besnoeijen: neen, niemand, zelfs niet Oostenrijk, 'twelk Piëmont toen als een misdaad aanwreef, dat het zijn doel was om de legatiën ten zijnen voordeele te bemagtigen. En nu, ten gevolge der aanhitsing en door de regtstreeksche handelingen van datzelfde Piëmont is die roof volbragt voor de oogen van een zegevierend Fransch leger, en als het armzalig gevolg zijner overwinningen; de bewerkers er van eischen vermetel Europa's bekrachtiging; zij wanen zich bereids verzekerd van die van Frankrijk. Ten hunnent en voor hen, onder hun vaandel en in hun belang ziet men met de vermetelheid en de vreugde over hunne overwinning de mannen en denkbeelden terugkeeren, die alom de herscheppende beweging van 1846 hebben tegengehouden, die alom den terugkeer van het despotiek gezag, waar het bestond, omvergeworpen en zelfs zijn zegepraal, waar het onbekend was, hebben bewerkt. Wij hadden hen ten jare 1848 en 1849, juist in het Romeinsche vraagstuk, verwonnen. Nu zijn zij er weer en wanen zich meester van den toestand.

Zij handelen, spreken, liegen als toen, doch plaatsen zich met veel vertoon in de schaduw van Frankrijk. Men vindt in hunne bladen, in hunne dekreten, in hunne handelingen, in de pleitredenen van hunne Engelsche en Fransche verdedigers, dezelfde beleedigingen, dezelfde beschimpingen, dezelfde geweldadigheden, dezelfde onverzoenlijke hartstogten als toen, maar op rampzalige wijze verergerd, doordien dat zij nu, in plaats van als destijds, door de algemeene poging der groote partij der orde bestreden en gefnuikt te worden, meenen op de overwinningen van een Fransch leger en de politiek van het keizerlijk goevernement te kunnen steunen.

Het welsprekend protest van den Bisschop van Orleans laat ons, uit een godsdienstig oogpunt, niets over te zeggen nopens deze belangrijke kwestie. Wij zouden slechts door ze te herhalen, die edelmoedige klanken, welke in alle Katholieke harten weergalmd en in de geschiedenis van onzen tijd een plaats ingenomen hebben, verzwakken. Maar de politieke zijde van den toestand verdient zekerlijk het onderwerp der ernstigste beschouwingen te zijn. Men mag niet doen gelooven, of zeggen, dat hier niets anders in het spel is dan een kerkelijk belang, of zelfs een zuiver godsdienstig regt. 't Is reeds veel; maar er is iets geheel anders. Het volkenregt wordt evenzeer als het regt der Kerk bedreigd. De geregtigheid is meer dan het geloof gekwetst. Op dat terrein zijn er belangrijke feiten aan te wijzen, beginselen in herinnering te brengen, vermetele of schaamtelooze drogredenen te bestrijden en ieders rol te bepalen.

Voorwaar 't zou eene gunstige gelegenheid zijn om eene nieuwe lofrede, na zoovele anderen, op den vertegenwoordigenden regeringsvorm te houden. Iedereen gevoelt, en verscheidenen hebben 't reeds gezegd, dat had er in Frankrijk en zelfs in Oostenrijk een parlementaire Regering bestaan, de oorlog in Italië onmogelijk zou zijn geweest. Maar iedereen is het eens om te erkennen, dat geene binnenlandsche verandering in de konstitutie een verandering kan medeslepen in de pligten en de roeping van Frankrijk buitenlands. 't Is daarom dat, welken vorm zijn goevernement hebbe, welke de handen zijn, die de eer genieten zijn vaandel en degen te dragen, alle Fransche harten innig aan zijn roem gehecht zijn en aan zijn goeden naam deel hebben.

Handelsstatistiek over 1858.

Thans ziet deze statistiek het licht, welke zoo men weet van wege het Departement van Financiën wordt uitgegeven en zich gelijk gewoonlijk, door zorg van behandeling en omvang onderscheidt. Wij beijveren ons de belangrijkste uitkomsten daarvan onzen lezers te doen kennen.

De totaal-cijfers van den handel *van* en *op* Nederland in genoemd jaar zijn de volgende:

			verschil met 1857:
alg. inv. . .	*f* 416,736,669	meer	*f* 3,058,829
» uitv. . .	» 330,740,977	minder	» 12,591,781
inv. tot verbruik.	» 313,229,144	meer	» 12,766,753
uitv. vrije verkeer.	» 231,183,488	minder	» 127,073
doorvoer . .	» 99,557,489	minder	» 12,464,708

Men ziet hieruit dat het jaar 1858 voor den invoer vooruitgegaan, voor den uit- en doorvoer achteruit gegaan is.

Onder de artikelen, waarvan de algemeene invoer in 1858 meer dan in het jaar te voren was, merkt men vooral op: goud en zilver in baren, staven enz. tot omstreeks 18 millioen gulden, voorts goud- en zilverwerk en juweelen 1½ millioen, tarwe ruim 2, brood en meel ruim 1 millioen, eetbare olie omstreeks 2½ millioen, olie van zaad 800,000, ruwe suiker ruim 3 millioen, tabak in rollen of bladen en stelen 1,700,000, vruchten 800,000, wijn 700,000, wolle en zaad 2,400,000 gulden.

Onder het minder bedrag van den algemeenen invoer merkte men op garens, als van hennep tot *f* 378,000, van katoen 4,133,000, van wolle 953,000, Turksch 159,000, ongesponnen katoen 4½ millioen, manufakturen 4 millioen; voorts rogge 2½ mill., rijst ruim 1½ mill., onbereide huiden 1⅓ mill., ruw ijzer 1½ mill., ijzerwerk ruim datzelfde bedrag, gefabriceerde tabak sigaren 1½ mill., verfwaren 1⅓ mill. guldens, enz.

De vermeerdering van den invoer tot verbruik, voornamelijk toe te schrijven aan de vroeger reeds vermelde reden, dat vele artikelen ten invoer worden aangegeven die vroeger onder den doorvoer voorkwamen, is in 1858 bovendien ontstaan door den reeds vermelden hoogst-aanzienlijken invoer van goud en zilver in staven en baren.

De vermindering van den algemeenen uitvoer is vooral het gevolg van den minderen uitvoer van de volgende artikelen: boter 1⅔ millioen gulden, garens, als: katoenen ruim 2, wollen bij de ½ millioen, voorts goud en zilver in staven en gemunt 14 millioen; rijst ruim 3 millioen, ruwe suiker 5⅓ millioen, gefabriceerde tabak en sigaren 1⅔ millioen, en thee ruim 1 millioen gulden.

Er werd meer van de volgende artikelen uitgevoerd: koffij voor 13 millioen, olie (eetbare) 2½ millioen, geraffineerde suiker 4, wolle 1⅔, kool- en raapzaad 1½, ruw ijzer 1 millioen gulden enz.

De uitvoer uit het vrije verkeer is ook voor al deze artikelen nagenoeg in dezelfde mate toe- of afgenomen.

Indien men de hoeveelheden nagaat van de voornaamste goederen, tot de voortbrengselen van Nederlands landbouw en nijverheid behoorende, die uit het vrije verkeer uitgevoerd zijn, vindt men in 1858 minder dan in 1857 uitgevoerd: boter ruim 1,700,000 pond; kaas 1,800,000 pond en garancine en colorine voor *f* 400,000.

Daarentegen werd van die voortbrengselen meer uitgevoerd: gedisteleerd 10,913 vaten; onberoofde fijne meekrap 400,000 pond; runderen 1545 stuks, kalveren 8907, varkens 16,906, schapen 7309 stuks, geraffineerde kandijsuiker 41,000 pond, geraffineerde melis enz. 10 millioen pond en ruw vlas $1\frac{1}{10}$ millioen pond. De invoerregten voor de manufakturen betaald, bedragen ruim 38 pCt. van het totaal bedrag der invoering als bij den algemeenen uitvoer komen koffij voor tot ruim 10 garens, geraffineerde suiker en manufakturen elk tot ruim 6 pCt. enz.

Met vergelijking met 1857 is de invoer ter zee in 1858 in verhouding tot den geheelen invoer, afgenomen, terwijl die aan de landzijde daarentegen is vermeerderd. De verhouding van den invoer ter zee onder Nederlandsche vlag tot den algemeenen invoer ter zee is ongeveer dezelfde gebleven.

De uitvoer ter zee is in betrekking tot den algemeenen uitvoer afgenomen, terwijl die aan de landzijde is vermeerd. De uitvoer ter zee onder Nederl. vlag is met opzigt tot den algemeenen uitvoer ter zee afgenomen.

De uitvoer voor de zee naar de zeezijde is in verhouding van den algemeenen doorvoer afgenomen, terwijl die van de zee- naar de landzijde en van de land- naar de landzijde is toegenomen. De doorvoer van de land- naar de zeezijde levert met 1857 vergeleken, geen noemenswaardig verschil op.

Wat de scheepvaart betreft, er zijn in 1858, 81 geladen schepen en 55,766 tonnen meer ingeklaard dan in 1857, doch in ballast 59 sch. en 4,885 ton minder. Doch onder Nederl. vlag zijn 309 geladen sch. en 24,538 tonnen ingeklaard.

Er zijn in 1858 327 geladen sch. en [illegible] ton minder uitgeklaard dan in 1857, doch in ballast 390 sch. en 53,115 tonnen meer. Onder Nederl. vlag zijn 315 geladen sch. en 29,194 ton minder dan in 1857 uitgeklaard.

Wat de stoomvaart betreft, wel werden in 1858 7 geladen stoombooten minder uitgeklaard dan in 1857, doch de inhoud was 52,783 ton meer; in ballast zijn 117 stoombooten en 36,303 ton minder dan in 1857 ingeklaard.

In 1858 zijn 60 geladen stoombooten minder uitgeklaard dan in 1857, doch de inhoud was 24,311 ton

...ger. In ballast klaarden 28 stoombooten en 5,852 ton ...nder uit.

Er waren op ult° December 10 Nederl. schepen en 102 lasten meer in de vaart dan een jaar te voren.

De kustvaart nam toe, de vrachtvaart onder Nederl. vlag van vreemde op vreemde havens hield bezig 2,904 geladen schepen en 497,375 ton en 1033 schepen en 159,090 ton, zijnde minder bij de geladen en meerder bij de in ballast varende schepen.

De riviervaart was niet ongunstig.

De algemeene invoer is toegenomen uit België, Frankrijk, Java, de Vereen. Staten, Rusland, Zweden enz. In 1858 heeft voor het eerst regtstreeks invoer plaats gehad uit Australië en wel met 2 schepen, 1 Nederl. en 1 Fransch.

De uitvoer vermeerderde o. a. naar België, Hannover, de Noordzée-Staten, China, Cuba, Brazilië, de kust van Guinea en de Kaap, Oostenrijk en de Italiaansche Staten enz.

Dit jaar zijn ook voor het eerst goederen verzonden, regtstreeks bestemd naar Japan, zoodat ook voor dat land een afzonderlijke post op de handelstabellen voorkomt.

Naar men verneemt, zijn door de afdeelingen van de Tweede Kamer tot Rapporteurs over het wetsontwerp betrekkelijk de doorgraving van *Holland op zijn Smalst*, benoemd de heeren: Heemskerk, Hugenholtz, van Forest, Delprat en van Akerlaken.

In het verslag van rapporteurs betreffende het hoofdstuk Marine hebben verscheidene leden te kennen gegeven, dat zij niet genoegzaam ingelicht zijn omtrent het voornemen van den minister, wegens hetgeen noodig is, om tot een normalen toestand der marine te geraken. Er werd gevraagd op welk tijdstip een volkomen herstel der marine zich laat berekenen.

Men leest in het *Bataviaasch Handelsblad*:

Het Britsch-Indisch goevernement heeft vijf regimenten infanterie naar Mauritius gezonden, met het oog op eene mogelijke vredebreuk tusschen Frankrijk en Engeland, aangezien men had vernomen, dat op Bourbon niet minder dan 10,000 man Fransche troepen verzameld waren. Tevens zijn de *Niger*, de *Pelorus* en nog een stoomvaartuig van Australië ontboden, om de bewegingen van vijf Fransche oorlogschepen te surveilleren, kortelings in nieuw Caledonia aangekomen.

Van Regeringswege is aan de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam en Dordrecht, verzonden een verslag, met bijlagen, nopens de handels- en nijverheidsbetrekkingen van Oostenrijk, over de maand September 1859.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van gisteren, waren als volgt: Kalveren, 1ste kwal. *f* 70, *f* 90; 2de kwal. *f* 60, *f* 80; 3de kwal. *f* 50, *f* 70. Schapen *f* 20, *f* 26. Varkens 40, 44 ct. het Ned. ℔.

Z. M. heeft op hun verzoek eervol ontslagen: als eersten stadsgeneesheer te Samarang, W. F. Steenstra Toussaint; als surnumerair bij het vak der dir bel., in- en uitg. regten en acc., O. C. van Koetsveld; als surnumerair bij het vak der posterijen, P. J. de Fremery; en als zoodanig benoemd N. J. A. C. Swellengrebel.

GOUDA, 1 Nov. De alhier aangehouden persoon van W. v. L., beschuldigd van het plegen van moord en diefstal, waarvan wij gisteren melding maakten, is heden overgebragt naar het huis van bewaring te Rotterdam.

HARLINGEN, 1 Nov. Omdat er vermoedens bestaan, dat het te Almenum jl. Woensdag afgebrande huis, door kwaadwilligheid in brand is geraakt, heeft de bevoegde magt den laatsten bewoner in hechtenis doen nemen.

'S HERTOGENBOSCH, 31 Okt. De heden alhier gehouden jaarmarkt was tamelijk druk bezocht; de aanvoer van paarden was vrij aanzienlijk en de omzet groot tegen goede prijzen. Runderen waren er betrekkelijk weinig ter markt gebragt; ze vonden echter gereede koopers, vooral de kalfdragende koeijen, die duur verkocht werden. Van varkens waren aanvoer en omzet middelmatig. Van [illegible] en pellen waren 22000 ellen aangevoerd en de handel in dit artikel nog al geanimeerd.

NIEUWE DIEP, 1 Nov. Heden morgen zag men van hier een schip op de Noorder Haaks zitten; de geweldige storm en hooge branding deden al dadelijk weinig hoop koesteren voor redding. Kort daarna was alles verdwenen en vreest men met grond, dat de ekwipaadje bij deze ramp is omgekomen.

2 Nov. Het schip, op de N.-Haaks gestrand, is de koljer *Emma*. De ekwipaadje is omgekomen.

De telegraaf van heden meldt het volgende:

MARSEILLE, 2 November. Berigten uit Konstantinopel houden in, dat de nieuw benoemde vizier geëischt heeft, dat voorloopig geene executiën zouden plaats hebben en dat de Sultan hierin heeft bewilligd. De vizier, hieromtrent eenigen tegenstand bij zijne ambtgenooten ondervindende, heeft Fuad Pacha doen vervangen door Ethem Pacha.

Te Bucharest zijn onlusten uitgebarsten. Aangestookt door de partij van Ghika, hebben de demokraten een vreemden vorst geëischt. Zij zijn echter met geweerschoten uiteen gejaagd. De hoofden zijn in hechtenis genomen en verbannen, bepaaldelijk de afgevaardigden Rosetti, Boieresco en Brantanica.

LONDEN, 3 Nov. De Perzische gezant is hier aangekomen.

Een Parijsche depêche in den *Morning Post* meldt, dat het Fransch-Oostenrijksche traktaat (*vermoedelijk het Oostenrijksch-Sardinische*) gisteren is of heden zal worden geteekend, en het drievoudig traktaat (*tusschen Frankrijk Oostenrijk en Sardinië*) misschien overmorgen geteekend zal worden.

ZURICH, 2 Nov. Het eindtraktaat is geteekend. Binnen drie weken worden de ratifikatiën hier uitgewisseld. Men verwacht dat in de volgende maand het kongres zal worden bijeengeroepen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Nov. Niemand betwijfelt de echtheid van den brief des Keizers aan Viktor Emmanuel. De *Constitutionnel* zegt, hem uit den *Times* te hebben overgenomen, doch het afschrift, dat het blad geeft, heeft niet veel weg van eene vertaling, maar schijnt uit een oorspronkelijk stuk te zijn. De *Moniteur* bestrijdt de echtheid niet, wat ten gunste hiervan pleit; zoodat thans alleen sprake is van de gevolgen der beginselen, welke hij bevat.

Het *Journal des Débats* vraagt, of het programma, dat hij inhoudt, moet beschouwd worden als de bijzondere wensch van Frankrijk of als het gevolg eener overeenkomst met Oostenrijk. De brief bevat punten, welke de staatkunde van Villafranca volgen en anderen, welke daarvan afwijken, of welke Frankrijk en Oostenrijk verschillend kunnen uitleggen. Zoo weet men nog niet of het Weener kabinet van Mantua en Peschiera bondvestingen en van het Venetiaansche een Italiaansch gewest met een eigen leger wil maken. Dit zou een groote stap zijn, waartoe men te Weenen niet zoo spoedig over zal gaan.

— De Keizer, de Keizerin en de keizerlijke Prins hebben Parijs verlaten, om zich naar Compiègne te begeven.

— Het artikel van graaf de Montalembert, afzonderlijk uitgegeven, is in beslag genomen.

— De legitimisten in het zuiden betoonen zich sedert den laatsten oorlog ongunstiger dan ooit jegens de regering gezind, waarom op hen de meeste acht geslagen wordt. Men meldt dat in het departement Tarn et Garonne de overheid meende den graaf van Chambord ontdekt te hebben. Op het kasteel van een ouden maarschalk was een vreemdeling aangekomen, in wie men Henri van Bourbon geloofde te zien, die, als vroeger de hertogin van Berry, in 't geheim van het eene slot naar het andere zou reizen. De ijverige kommissaris van policie der streek was dadelijk op de been om den onder-prefekt van Castelsarassin van de gewigtige zaak kennis te geven. Deze liet onmiddelijk den kapitein der gendarmerie komen, waarop het drietal zich naar het plaatselijk hoofdbestuur begaf. In allerijl werden bevelen gegeven om de schuilplaats des prinsen dag en nacht te bewaken. De prokureur-generaal, met de ondekking bekend gemaakt, snelde per spoortrein van Toulouse naar Montauban, waar hij met de grootste geheimzinnigheid aankwam. 's Avonds ten 10 ure nam men een rijtuig en reed naar de gemeente M. De gansche brigade gendarmerie was op de been, met bevel zoo stil mogelijk te werk te gaan. Op het onverwachts kwam men op het aangeduide kasteel, en beval den vreemden prins te verschijnen en zijne papieren te vertoonen. Deze voldeed hieraan, waardoor spoedig bleek, dat hij geenszins de graaf van Chambord, maar een vreemde prins en vriend van den ouden maarschalk was, bij wien hij eenige weken doorbrengt. De overheid putte zich uit in verontschuldigingen, verzocht dringend de zaak geheim te houden en blies zoo spoedig mogelijk den aftogt.

— De Koning van Sardinië heeft, bij een dezer dagen genomen besluit, aan verscheidene Fransche dagbladschrijvers, die belangrijke diensten hebben bewezen aan de Italiaansche zaak, de ridderorde der HH. Mauritius en Lazarus geschonken, en wel het kommandeurskruis aan de heeren Havin en Delamarre, direkteuren van de *Siècle* en de *Patrie*; het officierskruis aan de heeren Paulin en Limeyrac van de *Patrie*; Léon Plée van den *Siècle*; Guerault van de *Opinion Nationale*; het ridderkruis aan de heeren Edmond Texier van *Siècle*; L. Yuardan en Léonce Dupont van den *Pays*; Doliger van de *Patrie*; Paulin van de *Illustration*; John Lemoinne en de St. Ange van het *Journal des Débats*.

— Het regeringsblad van Turijn bevat de nieuwe gemeente- en provinciale-wetten voor het vereenigd Sardinisch-Lombardiesch koningrijk, welke aan alle deelen van den Staat groote vrijheden verleenen. Het land zal in 17 provinciën verdeeld zijn, iedere met een goeverneur en een goevernementsraad. Nog bevat het blad de leeningswet, welke den verkoop van vier millioen rente tegen vijf ten honderd toestaat.

— De vrijwilligers onder de bevelen van Garibaldi moeten allen den volgenden eed afleggen: „Gezegend zij het wapen van den dapperen Italiaan, het is het symbool der bevrijding des vaderlands. Vervloekt zij hij die schroomt het op te vatten! Ik vat het op, kus het en zweer met de hand op het hart, bij den God der verdrukten, dat ik het niet eer zal afleggen vóór dat Italië één, onafhankelijk en vrij is. Mijne hoop is gevestigd op Koning Viktor Emanuel en zijn krachtig leger; mijne staatkundige geloofsbelijdenis is: Zijn grondwettige troon. Ik wil de vrijheid als prijs der zegepraal, maar niet de bandeloosheid, die vijandin van onze kracht. Ik wil de diktatuur des krijgshaftigen Konings, zoolang nog een Oostenrijker op Italiaanschen bodem is. Wij zullen de orde, de vrijheid, het regt verdedigen, welke door het despotismus belemmerd en verstoord worden. Mijn vaan is de Italiaansche driekleur met het kruis van Savoye, mijn veldkreet: Leve Italië! Leve Koning Viktor Emanuel."

— De bisschop van Carthagena en Murcia heeft aan de Koningin van Spanje een brief geschreven, waarin hij den oorlog tegen Marokko goedkeurt. Hij zegt, openbare en bijzondere gebeden in zijn diocees te zullen uitschrijven voor den zegen op de Spaansche wapenen en tot verligting der bittere kwellingen des H. Vaders.

— Uit China wordt gemeld, dat de zaken daar slecht gaan. De Chinezen zijn overmoediger dan ooit en de inwoners van Kanton wapenen zich in 't geheim, terwijl de Katholieke zendelingen zonder bescherming zijn. Die kommervolle staat belet hun niet eenige bekeeringen te doen, het groote werk moet intusschen op betere tijden wachten.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Nov. De Lloyd-lijst berigt de volgende zeerampen: Geheel verongelukte schepen 96, gestrande of niet te redden schepen 530, totaal 626. Het verlies van menschenlevens, met inbegrip van dat van den *Royal Charter*, is ongeveer 600. Het Amerikaansche schip, dat geheel vergaan is, en hetwelk met den bodem naar boven gekeerd gevonden werd, is de *Charles Holmes*, van 880 ton, kapt. Bowsley, van Liverpool naar Mobile. Men weet niet of er zeizigers aan boord waren, maar de bemanning moet talrijk geweest zijn. Het is thans genoegzaam zeker dat het vergaan van den *Royal Charter* voor een groot gedeelte veroorzaakt is door het verlangen om spoedig te Liverpool aan te komen, daar dan het schip de snelste uit- en tehuis-reis zou gedaan hebben die bekend is. Nadere bijzonderheden worden te gemoet gezien.

— Uit Kalkutta wordt aan den *Times* geschreven dat de goeverneur-generaal den 10e Okt. eene reis door Opper-Indië zal doen. Hij zal met een regiment Europeanen en een regiment inboorlingen te zamen 3000 man, als lijfwacht, en een leger van 20,000 man reizen. Te Cawnpoor zal hij den opperbevelhebber van het leger ontmoeten, om over een veldtogt in Oude een plan te vormen. Men moet nog slechts 6000 oproerlingen vervolgen, waartoe eenige vliegende kolonnen zullen gebruikt worden. Jung Bahadour zou dit alleen kunnen, doch hij moet bezwaren hebben, welke door het gesteldheid eener streek lands van vijf mijlen breedte en 200 mijlen uitgestrektheid niet kunnen overwonnen worden.

— De Indische bladen van 22 September houden zich vooral bezig met de laatste financiële maatregelen der Regering. Zij bevestigen, dat eene expeditie in Bondilcund en Nepaul zal ondernomen worden, zoodra het jaargetijde hiertoe gunstig is, en reeds moeten 1500 man naar Waghers en Rohillas gezonden zijn. Nena-Sahib en de Begum zijn nog steeds in Nepaul, waar Maharanee de Lahore, die eenige jaren geleden uit het fort Chunar te Catmendoo vlugte, zich bij hen gevoegd heeft.

De goeverneur-generaal van Indië moest Kalkutta den 11n Okt. verlaten om lord Clyde, opperbevelhebber van het leger te Cawnpoor, te bezoeken.

Lord Clyde moet lord Canning op de reis vergezellen, welke de laatste door Nawabi en Punjaub zal doen, alvorens het oppergezag neder te leggen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 1 Nov. Aan de *Frankf. Zeit.* wordt geschreven, dat in den laatsten tijd dingen van het grootste gewigt tusschen Frankrijk en Engeland hebben plaats gegrepen en het Engelsche kabinet, als radeloos, niet weet wat te doen of te laten. De quæstie van Marokko moet tot verklaringen geleid hebben, waarin Keizer Napoleon aan het Britsche kabinet zijn dubbelzinnig gedrag verweet en zoo dreigend sprak, dat zijne vijandige bedoelingen duidelijk zigtbaar waren. Daardoor heerscht in de regeringskringen te Londen eene groote bezorg-

heid en men houdt zich overtuigd dat zelfs bij de meeste toegevendheid een geschil met Frankrijk niet kan uitblijven. Men zou in Engeland nu trachten zich naauwer met Pruissen en Rusland te verbinden. Ja, het is niet onwaarschijnlijk dat men pogen zal, ook met Oostenrijk op beteren voet te komen. Het schrijven besluit met de verzekering, dat deze berigten uit vertrouwde bronnen geput zijn.

BERLIJN, 2 November. Men berigt dat Engeland, op Pruissens verlangen, zijne toestemming tot het Kongres gegeven heeft, met voorbehoud, dat Oostenrijk eenige koncessiën make. Het kabinet alhier stelt er veel belang in, dat Groot-Brittanje aan de beraadslaging nopens de reorganizatie van Italië deel neme.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 November.

GETROUWD (1 Nov.): E. Benedietus, wed met M. Lemans.

BEVALLEN (28 Okt.): M. Willet, geb. Bloemen, Z. — (29 Okt.): H. van Kempen, geb. Haighton, Z. — (31 Okt.): A. P. de Hoop Scheffer, geb. Russel Boerlage, D.

OVERLEDEN (29 Okt.): W. van der Snel. — (30 Okt.): T. P. Teensma, 55 j.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		2 NOV. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.			
Nederl. Bank	4 "			
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63⅞	64	64
Dito Dito	3 "	75¾	76	
Dito Dito	4 "	96⅝	96⅞	96⅞
Amortisatie-Syndikaat	3½ "			
Aand. Handel-Maatsch.	"	126¼	126½	
Oost-Ind. Leening	4 "	95⅝		
Aand. Holl. Spoorweg				
Leening idem	4½ "			
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "			
Maatschappij van Weld.	4 "			
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½ "			
Dito bij *Rothschild*	2½ "	51⅝	51¾	
Frankrijk, Certifikaten	3 "			
Spanje, Obligatiën	1½ "	31⅛	31	31⁵⁄₁₆
Dito	3 "			
Dito Binnenlandsche	3 "	40⁷⁄₁₆	40¾	40¾
Amortisatie-Schuld				
Bewijzen Coupons		4¼		
Credit Instel. bij *Pereire & C°.*				
Portugal, Obligatiën	3 "	43³⁄₁₆		
Dito 856/1857	3 "	42³⁄₁₆	42¾	
Uitgestelde				
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 "	103½	103⅝	
Dito bij *Hope* 1828/1829	5 "	101½		
Certifikaten idem 1831/1833	5 "	85⁵⁄₁₆	85⅝	
Dito bij idem 1840	4 "	80⅞		
Dito bij *Stieglitz*	4 "			
Dito Nieuwe	4 "			
Dito 5de Serie	5 "	90¼		
Dito 1855, 6de Serie	5 "	99½	99¹¹⁄₁₆	99⅝
Dito Nieuwe te Hamburg	5 "	99½		
Dito dito te Londen	5 "			
Dito dito dito	4½ "			
Inschrijv. in Assignatiën	6 "			
Certifikaten van dito	6 "	61⅝	61¹¹⁄₁₆	
Spoorweg Aktiën	5 "			
Polen, Aand. 1835, fl. 500				
Obligatiën	4 pCt.	77¾		
Pruissen, Oblig.	4½ "	101⅝	101⅝	
Aandeelen 1854	3½ "			
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C°.*	5 "			
Dito dito	4 "			
Dito Metalliek	5 "	53⅜	53¾	53⁹⁄₁₆
Dito Rente Amsterdam	5 "	72⅞	73	73
Dito Nationale 1854	5 "	57¼	57½	57⁷⁄₁₆
Dito dito	2½ "	28⁷⁄₁₆	28⅝	28⅝
Weener Bankaktiën	f	834	835	
Dito Aand. fl. 250, 1839	"	273	274½	
Dito dito " 250, 1854	4 pCt.	264		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen				
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5 "			
Dito bij *Rotschild*	5 "			
Denemarken, Obl. te Lond.	5 "			
Dito	3 "	81⅛		
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5 "	99½		
Dito 1839 van £ 100	5 "			
Dito 1843 " " 100	5 "			
Dito 1852	4½ "	91⅜		
Dito 1858	4½ "			
Sardinië	5 "			
Peru, Geldl. 1854	4½ "			
Dito te Parijs	"			
Ecuador, Oblig. 1855	1 "			
Venezuela, dito 6 pCt. thans	3 "	27⅛	27³⁄₁₆	
Dito Uitgestelde	1 "	14³⁄₁₆		
Grenada, Obligatiën	3½ "	15³⁄₁₆	15¼	
Dito Uitgestelde				
Mexiko, dito	3 "	20⅝	20⅞	20¾
Nrd. Amer. Fh. *Hope en C°.* Lr. A	"	95		
Dito dito	Lr. B "			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Amerik. Bank-Aktiën				
Illinois Spoorw. Aandeelen				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.			
[illegible]	5 "			
[illegible] Geldl. 1825	5 "	3¼		

[illegible] kontant 126½, dito Leening 1858 [illegible] volgefourneerde 219½, ¾;

Hypotheek 4½ pCt. —; Fr.-Oost. Spoorw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 3 pc. Russen 64³⁄₁₆.

Behalve Spaansche fondsen, die aanvankelijk flaauw waren, edoch zich later weder hebben hersteld, was overigens de markt goed prijshoudend. Oostenrijksche met goede handel.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 3 November tot 3¼ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 63⅞, Aand. Handel-Maatsch. ——, Spanje, Binnenl. 3 pc. 40⅞; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 103⅝, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 5 pc. 99¾, Oostenrijk, Met. 5 pc. 53¹³⁄₁₆, dito 2½ pc. 28¾, dito Rente Amst. 5 pc. 73¼, dito Nationale 1854 5 pc. 57¾.

Wisselkoers.

2/m.	Parijs	f 55⁷⁄₁₆	2/m.	Livorno	f 38½
Zigt	"	" 55¹³⁄₁₆	"	Napels	" 78½
2/m.	Bordeaux	" 55	3/m.	Petersburg	" 165
½/m.	"	" 55⅝	6/w.	Weenen	" 91
3/m.	Madrid	" 241	"	Augsburg	" 99
"	Cadix	" 243	"	Frankfort	" 99¾
"	Sevilië	" 240	2/m.	Hamburg	" 35⅛
"	Bilbao	" 240	Zigt		" 35¼
"	Lissabon	" 40⅜	2/m.	Londen	" 11.62½
"	Porto	" 40½	Zigt		" 11.67½
2/m.	Genua	" 45½		Rotterdam	" ¼

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Nov. België 2½ pc. 55¼ g; 4½ pc. 98, Metal. 55½; Nation. 60½; Spanje 1½ pc. 31½; 3 pc. 41¼.

PARIJS, 2 Nov. Rente kont. 4½ pc. —.—, op tijd 3 pc. 69.75; Credit mobilier 787.50; Fr.-Oost. Spoorw. 541.25; Russ. Spoorw.-Aktiën —.—; Spanje 1½ pc. 34½; 3 pc. 41⅝; Passive 10½; Cred. Spanje 255.—; Rom. Leening —.—.

MADRID, 1 Nov. Spanje 3 pc. 41.80; 1½ pc. 31.80.

LONDEN, 2 Nov. Cons. 96¼ a ⅜; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 22¼ a 22½; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —; 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. 5 a 5¼; id. werkelijke 14½ a 15; 5 pc. Venez. 28 a 28½; 2¼ pc. id. 17 a 17½; 3 pc. Port. 45½ a 46; 3 pc. spanje 44 a 45; 1½ pc. id. 32½ a 33; Coupons 5 a 5¼; Passive 11 a 11¼; 4½ pc. Russen — a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 63 a 64; id. 7 pc. Oblig. 76 a 78; Sardinië 85½ a 86½; Ecuador —.

BERLIJN, 2 Nov. Metalliek 5 pc. 56½; Nationale 61½, Stiegl. 5de serie 95; 6de id. 104; Rusland 5 pc. ——, Nieuwe 3 pc. 64⅝; Pruiss. Staats. 4½ pc. 102; id. Nieuwe 5 pc. 103½; Fr. Oost. Spoorw. 141; Credit 80¼; Wissel op Londen 3/m. 6 th. 17⅝, Parijs —, Hamburg —, Amst. zigt 142½, 2/m. 140¾, Weenen —, Petersburg 95.

FRANKFORT, 2 Nov. Metalliek 5 pc. 54¾: Nation. 60; Cred. Akt. 186¾, Spanje 3 pc. 40⅞, 1½ pc. 31½; Bankakt. 825; Wissel op Londen 116⅜, Weenen 93⅝, Parijs —, Diskonto —.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 2 Nov.

Tarwe in een doen: 133 ℔ j. b. Poolsche f 318; 134 ℔ j. b. dito f 321; 130 ℔ dito f 292; 129 ℔ j. Vriessche f 265.

Rogge onveranderd: 123 ℔ Pruisische f 198; 123 ℔ Anclammer f 190; 111 ℔ verbr. Odessa f 180; 118 ℔ Petersburg f 177.

Garst zonder handel.

Haver: 100, 105 ℔ puike dikke f 4.60 a 5.—.

Boekweit als voren: 115 ℔ j. Eider f 170.

Op 9 vaten Olie te leveren: in Nov. ek. 58½ £. *Raapolie* op 6/w. f 35½; Vliegend f 34¼; in Mei ek. f 36¼; Nov. f 34¼ a 34; Dec. f 34⅝, ½ a ¼. *Lijnolie* op 6/w. f 31½; Vliegend f 30¼; in Maart, April en Mei ek. f 30½; Nov. en Dec. f 34. *Hennepolie* op 6/w. f 37½; Vliegend f 36¼.

SCHIEDAM, 2 Nov. Rogge. Verkocht: 141/2 ℔ Reval f 110 6/w.; 145/2 ℔ Pernau f 198 kt., 200 6/w. — Gerst: 124/2 ℔ Windau f 181 3/m.; 129/2 ℔ Libau f 186 kt., 189 3/m. — Moutwijn f 13.50; Jenever f 19.—; Amst. Proef f 20.25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling f 0,80 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 2 Nov. Auffmorth, Holland, Batavia.
HELVOET, 2 Nov. Van Teutem, Argo, Batavia.
BROUWERSHAVEN, 2 Nov. Mc Lalain, Rosina, Soerabaya m. Rott.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Nov. Twenthe (st.), Hull.
HELVOET, 2 Nov. Admiraal Ver-Huell (st.), Havre.

RIVIER-VAART.

Rijnhoogte ARNHEM, 2 Nov. 7 p. 3 duim.
KEULEN, 2 " 4 v. 1½ "

KORRESPONDENTIE.

Schiller's honderdste geboortedag kan niet geplaatst worden. Wil men aan het genie van Schiller hulde gebragt hebben, wij zijn er niet tegen. Maar wij kunnen niet instemmen met al de motieven, die in het stuk worden aangevoerd.

Advertentiën.

(1965) GETROUWD:

P. M. DIEBELS,
Weduwenaar van E. A. VAN AERNSBERGEN,
met
C. A. HERMANS.

NIJMEGEN, 3 November 1859.

(1953) Tot mijne, mijner kinderen, behuwd- en kleinkinderen diepe smart overleed heden mijne dierbare echtgenoot Vrouwe PAULINA MARIA ANTOINETTA VAN BOMMEL, in den ouderdom van ruim 65 jaren, tijdig voorzien van de heilige Sacramenten der stervenden.

ANTWERPEN, 28 October 1859. J. D. PEIJROT.

(1967) Heden overleed, tot mijne diepe droefheid, na een langdurig lijden, voorzien van de genademiddelen der H. Kerk, mijne zeer geliefde dochter ADRIANA CORNELIA, in den jeugdigen leeftijd van ruim 28 jaren.

SCHIEDAM, 1 November 1859. J. G. BEUKERS.

(1916) Die iets te vorderen heeft van — verschuldigd is aan — of onder zijne berusting heeft, behoorende tot de nalatenschap van den Hoog-Eerwaarden Heer J. HARTMAN, in leven R. K. Deken en Pastoor te Utrecht, aldaar onlangs overleden, gelieve daarvan opgaaf of betaling te doen voor den 15 November 1859, ten kantore van den Notaris BOKRET te Utrecht.

(1968) Een **R. K. HULPONDERWIJZER**, van zeer goede getuigschriften voorzien, zag zich gaarne geplaatst. Adres onder Lett. A. M. bij P. N. VERHOEVEN te 's Bosch. Brieven *franco*.

HH. ONDERWIJZERS.

In eene der voornaamste steden van Noord-Holland biedt zich aan ter overneming, op zeer billijke voorwaarden, eene **Bijzondere School**, met derzelver Ameublement, Boeken, enz., op welke School ook onderwijs gegeven wordt in 't Fransch, Engelsch en Hoogduitsch.

Belanghebbenden vervoegen zich ten spoedigste met *franco* brieven letter P. bij de Boek- en Papierhandelaar J. A. VAN ZIJL te Haarlem. (1966)

(1964) Het Bestuur van het GENOOTSCHAP VAN BARMHARTIGHEID, berigt hiermede, dat de aanvrage voor **Begraving van Lijken voor R. C. Armen**, van heden af moeten plaats vinden bij het Lid van het Bestuur, den Heer J. DE VRIES, Goudbloemstraat, QQ 441.

AMSTERDAM, 3 November 1859. Namens het Bestuur, PLATTE, *Secretaris*.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is verkrijgbaar:

COLLECTION DE J. VERMOT.

A. DEVOILLE. La fiancé de Besançon, 2 vol. f 2.00
— — Mémoires d'un curé de compagne. " 1.00
— — Le Proscrit. " 1.00
— — La Charrue et le Comptoir. " 1.00
— — Les Prisonniers de la terreur. " 1.00
— — Les Croix du Sud. " 1.00
— — Mémoires d'une mère de famille. " 1.00
A. BALLEYDIER. Veillées de famille " 1.00
— — Veillées militaires. " 1.00
— — Veillées maritimes " 1.00
— — Veillées du Peuple " 1.00
VICOMTE WALSH. Lettres vendéennes ou correspondance de trois amis en 1823, 2 vol. " 2.00
— — Tableau poétique des fêtes chrétiennes " 1.00
HENRI DE L'ESPINOIS. Vie du Dauphin père des rois Louis XVI, Louis XVIII et Charles X. " 1.00
J. LOISEAU DU BISOT. Veillées amusantes " 1.00
DE BUSSY. Veillées sur mer et sur terre. " 1.00
Mme D'ALTENHEYM. Les anges [illegible] ou les gloires de la bible " 1.00
— — Les Marguerites de France [illegible] des nouvelles [illegible] " 1.00
ALPHONSE CORDIER. Veillées au coin du feu. " 1.00
— — Veillées flamandes. " 1.00
ALFRED NETTEMENT. Vie de Madame la marquise de la Roche-Jaquelein " 1.00

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.